

▲ admirari nequeant, vnde tantum stupiditatis ac frigiditatis contraxerint. Verum si quando veris vicibus, calamitatibus premi cœperint, tum demum ad orandum & vociferandum excitantur. Contra impij plerunq; dum prosperè habent, plurimi sunt in orationibus: vbi verò adfliguntur, vel ad creaturas confluunt: vel, si non succedat, desperant.

Veniat in conspectum tuum oratio mea.] Notemus hoc loco discrimen inter eos qui non serio, sed vel per hypocrisim, vel quæstus gratia, & eos qui serio & ex animo, adflicti videlicet & angustiati orant. Illi nequaquam hoc petunt, vt quod orant, vel orare videri volunt, in conspectum & aures Dei ascendant: sed hoc magis expetunt, vt conspicui sint hominibus, quorum rumusculos aucupantur. Qui in Ecclesijs quæstus gratia canunt, quid quæso aliud cupiunt, quam vt voces ipsorum mortalium aures demulceant? At isti nihil minus quærunt, quam vt ab hominibus inter orandum cōspiciantur: sed vnum hoc curant, & obnixè petunt, vt quæ orant & vociferantur, in conspectum Dei veniant, & auribus illius percipiantur. Sciunt enim in hoc vno salutem consistere, si propitium Deum inueniant, qui orationes miserorum & adflictorum non respuat, sed placatis ac beneuolis auribus exaudiat. Ideo Propheta hinc non dicit, *Per diem clamo coram hominibus, & veniat oratio mea in conspectum hominum, & clamor meus in aures illorum:* sed, *Per diem, inquit, clamo, & nocte coram te. Veniat in conspectum tuum oratio mea, inclina aurem tuam ad clamorem meum.* Coram Deo orat, & huius conspectum & aures ambit, mortalium conspectum & aures magis fugiens, quam expetens.

OBS. 3.

ALTERA PARS.

- 3. Quoniam saturata est malis anima mea, & vita mea sepulchro appropinquauit.
- 4. Aestimatus sum cum descenditibus in foueam, factus sum sicut vir sine robore.
- 5. Inter mortuos liber, sicut interfecti, iacentes in sepulchro, quorum non est memor amplius, & ipsi à manu tua abscissi sunt.

Illud, *Et vita mea sepulchro appropinquauit.* Ebr. est: וחי ל שאר הגיעי: id est, *Et vita mea sepulchro appropinquauerunt.* Poterat reddi: *Et vitam meam sepulchro adduxerunt: mala videlicet, quibus animam suam saturatam dicit.*

LECTIO.

Sicut vir sine robore. Ebr. est: כגבר אין איל: Græcus reddidit: ὡς ἄνθρωπος ἀβούητος: id est, *Sicut homo sine adiutorio.* Quem & Arabs sequutus est, dicens: *Sicut homo, cui non auxilium est.*

Illud, *Sicut interfecti:* Ebr. est: במרי הללים: id est, *Sicut vulnerati,* quemadmodum & Græcus reddidit. Verum quoniam mox subiungit: *Dormientes in sepulchro,* malui cum Chaldæo & Hieronymo reddere, *Sicut interfecti.*

Hinc ad finem vsque Psalmi Propheta querelas suas in conspectu Dei effundit, ita vt partim de malis extrinsecus illatis, partim de animi consternatione & terroribus queratur. *Quoniam saturata est,* inquit, *malis anima mea.* Loquitur ista de malorum: id est, rerum tristium, tam multitudine quam diuturnitate, quibus abundè sit opletus. vnde & vetus habet: *Quia repleta est malis anima mea.* De his ideo subiungit, vt rationem clamoris sui reddat. Arbitror autem eum non solum de præsentibus malis, quibus cum Psalmum hunc componeret, adfligebatur, sed de alijs quoque, quibus annos aliquotiam antea exercitatus & probatus fuit, quorum irremissa successione animam suam exaturatam esse dicit.

EXPLANATIO.
Vers. 3.

Et vita mea sepulchro appropinquauit. Significat his verbis cum sequentibus, eousq; progressum esse morbi malum, vt in discrimine vitæ constitutus fuerit, ita vt iam sepulchro destinatus videretur. Vnde & vers. 4. subdit, dicens: *Aestimatus sum cum descenditibus in foueam, factus sum sicut vir sine robore.* Non dicit, *Sum iam in fouea:* sed, *Aestimatus sum, velut vnus ex illis qui in foueam:* id est, in sepulchrum, descendunt: *factus sum sicut vir sine robore:* id est, destitutus sum, & exhaustus omnibus viribus. Significat, eousq; morbo se fuisse confectum, vt visus sit nihil ab illis differre, qui sepulchro iam iam morientes appropinquant.

Vers. 4.

Illud, *Inter mortuos liber,* etsi obscurius dictum est, ex sequentibus tamen satis declaratur, nimirum quòd propè futurum dicat, vt inter mortuos constitutus, ab omnibus huius vitæ commercijs liber sit. Ideo addit: *Sicut interfecti, dormientes in sepulchro, &c.* vt indicet se ferè omnibus huius vitæ rebus exutum, illis esse consimilem, qui iudicio Domini, quod hinc *manum Dei* vocat, morti traditi, in sepulchris ita sunt abditi, vt nulla amplius illorum super sit memoria. Et ferè ita accidit, vt etiam magni ac illustres viri, si quando diuturno ac graui morbo decumbunt, haud absimiles illis habeantur, qui iam in monumentis iacentes, etiam coram Deo, nedum inter homines, obliuioni esse traditi videntur. Ob hanc causam se nō quibusuis mortuis, sed illis qui gladio in bello cadunt, assimilat, qui potissimum præ alijs, cum propter multitudinem cæcorum, tum propter contemptum obliuioni traduntur. Potest etiam ob id videri comparare se gladio violenter cæsis, vt significet morbi violentiam, qua non sensim diuturna aliqua infirmitate, sed subito & raptim morti sit factus vicinus.

Vers. 5.

Quoniam saturata est malis anima mea. Quas hic Psalmus querelas habet, ob eam dubio procul sunt congestæ causam, vt animus & affectus egrotantium ac grauiter decumbentium, hac veluti imagine exprimentur. Quia in re infirmis conscientijs omnino seruit Spiritus sanctus, vt in similibus tentationibus discant, quomodo se gerere debeant: & quàm tales querelæ non sint à viris pijs alienæ, vt vt sint humanis affectibus refertæ. Videamus igitur qua de re singulis locis queratur Propheta. *1. Quoniam saturata est,* inquit, *malis anima mea.* Non dicit, *Quoniam adfecta est:* sed, *Quoniam saturata est malis anima mea.* Exprimitur hac querela, quomodo cōparatus sit animus adflictus in eo primū, quòd malis citò saturatur. Cibus enim hic admodum iniucūdus est. Vsq; adeo corrupto sumus ingenio, vt res prosperas quoq; si diuturnæ sint, egrè feramus, ita vt subinde non vsque adeo tergiuersaturi

OBS. I.